

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Kuchynkou v právní věci **žalobkyně: M.S., zastoupené Mgr. Kateřinou Walterovou, advokátkou se sídlem Dr. D. Bechera 23, Karlovy Vary, proti žalovanému: Krajský úřad Karlovarského kraje, odbor dopravy a silničního hospodářství, se sídlem Závodní 353/88, Karlovy Vary, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30.4.2010 č.j. 1075/DS/10-3,**

t a k t o :

I. Rozhodnutí Krajského úřadu Karlovarského kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství, ze dne 30.4.2010 č.j. 1075/DS/10-3 a rozhodnutí Magistrátu města Karlovy Vary, odboru dopravy, ze dne 9.3.2010 č.j. 7167/OD-P/09/Ku se zrušují a věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.

II. Žalovaný je povinen nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 28.546,- Kč k rukám zástupkyně žalobkyně Mgr. Kateřiny Walterové do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í

Žalobou podanou soudu osobně dne 9.7.2010 se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí Krajského úřadu Karlovarského kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství, ze dne 30.4.2010 č.j. 1075/DS/10-3 a rozhodnutí Magistrátu města Karlovy Vary, odboru dopravy, ze dne 9.3.2010 č.j. 7167/OD-P/09/Ku.

K tomu soud předesílá, že rozhodnutí správního orgánu prvního stupně – ve shodě s žalobkyní – označuje jako *rozhodnutí Magistrátu města Karlovy Vary, odboru dopravy, ze dne 9.3.2010 č.j. 7167/OD-P/09/Ku*, neboť toto datum je uvedeno v záhlaví rozhodnutí (a soud je považuje za datum vyhotovení rozhodnutí), kdežto datum 11.3.2010 je uvedeno na razítku „Vypraveno“ [pro úplnost: v závěru rozhodnutí není uvedeno žádné datum].

Rozhodnutím ze dne 30.4.2010 č.j. 1075/DS/10-3 Krajský úřad Karlovarského kraje, odbor dopravy a silničního hospodářství, zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Karlovy Vary, odboru dopravy, ze dne 11.3.2010 [správně: ze dne 9.3.2010] č.j. 7167/OD-P/09/Ku, jímž byla žalobkyně uznána vinnou spácháním přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích dle § 22 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích, kterého se dopustila tím, že dne 30.6.2009 v době kolem 01.50 hod. v obci Karlovy Vary po ul. Závodu míru ve směru jízdy na Nejdek řídila osobní motorové vozidlo tov. zn. Renault, reg. zn. X, v takové době po požití alkoholického nápoje, kdy byla ještě pod jeho vlivem, neboť dechovou zkouškou provedenou certifikovaným analyzátozem alkoholu v dechu zn. Alcotest Dräger v.č. ARZN-0037 po jejím zastavení hlídkou Policie ČR jí byla po odečtení toleranční srážky prokázána hladina alkoholu v krvi ve výši 0,20 promile, tedy řídila vozidlo v takové době po požití alkoholického nápoje, po kterou byla ještě pod jeho vlivem, a tímto jednáním porušila právní povinnost uloženou jí ustanovením § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu.

Přestupky jsou upraveny zákonem č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „zákon o přestupcích“).

Není-li v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně stanoveno jinak, vztahuje se na řízení o přestupcích zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „správní řád“ nebo „spr. ř.“) [§ 51 zákona o přestupcích].

Provoz na pozemních komunikacích je upraven zákonem č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „zákon o silničním provozu“).

Ze správních spisů soud zjistil, že dne 23.7.2009 došlo Magistrátu města Karlovy Vary podání Policie ČR, Krajského ředitelství policie Západočeského kraje, Obvodního oddělení Karlovy Vary – Rybáře, ze dne 21.7.2009 č.j. KRPK-28768-10/PŘ-2009-030314, jímž byl oznámen přestupek na osobu M.S. K oznámení přestupku byl přiložen zejména úřední záznam ze dne 30.6.2009 (na jehož rubu je nalepen jeden výtisk výsledku měření alkoholu v dechu), protokol o lékařském vyšetření při ovlivnění alkoholem, ověřovací list ze dne 20.5.2009 a kalibrační protokol ze dne 26.3.2009.

Ze správních spisů bylo dále zjištěno, že dne 27.7.2009 pod č.j. 7167/OD-P/09/Ku Magistrát města Karlovy Vary, odbor dopravy, oznámil obviněné z přestupku zahájení řízení o přestupku. Dne 31.8.2009 obviněná z přestupku udělila plnou moc pro zastupování v řízení o přestupku Bc. F.V. Téhož dne se při ústním jednání před správním orgánem k věci vyjádřil zmocněnec obviněné z přestupku Bc. F. V. Dne 5.10.2009 při ústním jednání před správním orgánem k věci vypovídali obviněná z přestupku M. S. a svědci nstržm. J.S. (příslušník

Policie ČR) a nstržm. R.Ch. (příslušník Policie ČR). Dne 6.10.2009 při ústním jednání před správním orgánem k věci vypovídal svědek pprap. J.F. (příslušník Policie ČR). Dne 9.10.2009 došlo Magistrátu města Karlovy Vary čestné prohlášení navrhované svědkyně A.M. z téhož dne. Dne 23.10.2009 pod č.j. 7167/OD-P/09/Ku Magistrát města Karlovy Vary, odbor dopravy, uložil Policii ČR, Obvodnímu oddělení Karlovy Vary – Rybáře povinnost předložit správnímu orgánu úředně ověřený výpis z archivovaných záznamů dechových zkoušek ze dne 30.6.2009 z přístroje Alcotest 7510, výrobní číslo ARZN-0037. Dne 3.11.2009 pod č.j. KRPK-28768-15/PŘ-2009-030314 zaslala Policie ČR, Obvodní oddělení Karlovy Vary – Rybáře správnímu orgánu vyjádření k podezřelé M. S. s dvěma barevnými fotokopii dechové zkoušky č. 00081 provedené přístrojem Dräger ARZN-0037 dne 30.6.2009 s výsledkem 0,45 promile. Dne 11.11.2009 pod č.j. KRPK-28768-16/PŘ-2009-030314 zaslala Policie ČR, Obvodní oddělení Karlovy Vary – Rybáře správnímu orgánu k podezřelé M. S. dvě barevné fotokopie dechové zkoušky č. 00080 provedené přístrojem Dräger ARZN-0037 dne 30.6.2009 s výsledkem 0,44 promile. Dne 12.11.2009 se při ústním jednání před správním orgánem k věci vyjádřil zmocněnec obviněné z přestupku Bc. F. V.

Ze správních spisů soud dále zjistil, že dne 16.11.2009 při ústním jednání před správním orgánem k věci vypovídal svědek Mgr. P.V. (známý obviněné z přestupku). Dne 7.12.2009 při ústním jednání před správním orgánem k věci vypovídala svědkyně A.M. (kamarádka obviněné z přestupku). Dne 10.12.2009 bylo v budově Policie ČR, Obvodního oddělení Karlovy Vary – Rybáře, provedeno „místní šetření“ z důvodu zadokumentování výsledků dechových zkoušek v přístroji Alcotest Dräger 7510 Standard, v.č. ARZN-0037. Dne 15.12.2009 pod č.j. 7167/OD-P/09/Ku Magistrát města Karlovy Vary, odbor dopravy, oznámil obviněné, že ve věci bude proveden úkon v přestupkovém řízení – příbrání znaleckého ústavu: Český metrologický institut (uvedeny jsou otázky a zadání, které budou kladeny znaleckému ústavu). Dne 6.1.2010 pod č.j. 7167/OD-P/09/Ku Magistrát města Karlovy Vary, odbor dopravy, rozhodl v řízení o přestupku o ustanovení znaleckého ústavu: Český metrologický institut pro obor metrologie k podání znaleckého posudku, v jehož rámci je nutno zodpovědět tam specifikované otázky a zadání. Dne 25.1.2010 pod č.j. 7167/OD-P/09/Ku Magistrát města Karlovy Vary, odbor dopravy, uložil Policii ČR, Obvodnímu oddělení Karlovy Vary – Rybáře, povinnost předložit správnímu orgánu k ohledání věci na místě přístroj Alcotest Dräger 7510, v.č. ARZN-0037, a tiskárnu č. ARZF. Dne 9.2.2010 pod č.j. 7167/OD-P/09/Ku správní orgán provedl a zaznamenal ohledání na Policii ČR, Obvodním oddělení Karlovy Vary – Rybáře, přístroje Alcotest Dräger 7510, v.č. ARZN-0037, a tiskárny č. ARZF. Dne 24.2.2010 Magistrátu města Karlovy Vary došel znalecký posudek zpracovaný Českým metrologickým institutem v únoru 2010 pod č. ČMI 1/2010. Dne 5.3.2010 pod č.j. 7167/OD-P/09/Ku se před správním orgánem realizovalo ústní projednání v nepřítomnosti obviněné z přestupku. Rozhodnutím ze dne 9.3.2010 č.j. 7167/OD-P/09/Ku Magistrát města Karlovy Vary, odbor dopravy, uznal obviněnou vinnou spácháním přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích dle § 22 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích. Proti tomuto rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podala obviněná z přestupku odvolání. Rozhodnutím ze dne 30.4.2010 č.j. 1075/DS/10-3 Krajský úřad Karlovarského kraje, odbor dopravy a silničního hospodářství, podané odvolání zamítl a odvoláním napadené rozhodnutí Magistrátu města Karlovy Vary, odboru dopravy, potvrdil.

Žalobkyně *sub II.* žaloby uvádí, že **nesouhlasí s tím, že jí byla prokázána vina a v prvé řadě** namítá, že správní orgán je povinen provést veškeré důkazy nejen k prokázání viny, ale i nevinu s tím, že je povinen ctít zásadu presumpce nevinu, dále je povinen hodnotit důkazy jednotlivě, ale i ve vzájemné souvislosti s ohledem na zásadu volného hodnocení důkazů. Dále je správní orgán povinen v případě pochybností o vině uznat obviněnou nevinou, neboť je vázán zásadou *in dubio pro reo* (v pochybnostech ve prospěch žalobkyně). V posuzovaném případě sice policejní orgán provedl dvě nezávislá měření dechovým přístrojem, ovšem ta nejsou směrodatná ani průkazná z níže uvedených důvodů: jednak byla následně provedena zkouška krevní a jednak k tomu, aby bylo dechové měření věrohodné, musejí být provedena dvě nezávislá měření, ovšem policejní orgán by provedl měření dvě, druhé měření nezaznamenal a záznam do spisu nevložil. Řízení o přestupku se tak opíralo o **neplatnou dechovou zkoušku**, která byla procesně provedena v rozporu s metodickým pokynem „Postup policistů při používání analyzátorů alkoholu v dechu“, vydaným Ředitelstvím služby dopravní policie Policejního prezidia ČR dne 17.4.2009 pod č.j. PPR-3880-1/ČJ-2009-99UD (konkrétně v rozporu s body 3, 7 a 8 tohoto metodického pokynu). Svě tvrzení o neplatnosti dechové zkoušky opírá žalobkyně i o „Metodiku k usměrnění některých správních činností obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a krajských úřadů v souvislosti s novelizací zákonů č. 361/2000 Sb. a č. 379/2005 Sb. zákonem č. 274/2008 Sb.“, vydanou Ministerstvem dopravy pod č.j. 285/2009-160-OST (zejména o ustanovení 1.2.2 Podmínky provedení dechové zkoušky a hodnocení jejího výsledku). Ačkoliv se pak prvoinstanční správní orgán pokoušel svými prováděnými úkony dodatečně napravit tuto závažnou procesní vadu, způsobující neplatnost dechové zkoušky, **nelze jednoznačně mít za zjištěné, jaká byla hodnota druhého měření.**

Sub II. žaloby žalobkyně dále namítá, že obecně je dechová zkouška málo přesvědčivým důkazem, neboť přístroje mají většinou velkou míru vadnosti a trpí řadou odchylek v měření ve vztahu ke skutečné míře obsahu alkoholu v těle řidiče. Takový důkaz je nejednoznačný a nepřesvědčivý. O tom svědčí rovněž obecně známá diskuse, jež na toto téma probíhá nejen mezi znalci v oboru, nýbrž i v řadách veřejnosti a která je obecně medializována s tím, že zřetelně zaznívají pochybnosti o věrohodnosti dechové zkoušky. Z toho důvodu bývají prováděny krevní testy, jež mají vyloučit a nebo potvrdit obsah alkoholu v těle řidiče. Na tento test má každý obviněný nárok, aby věc z hlediska viny, resp. nevinu byla najisto postavena. **Z výpovědi svědkyně M. a svědka V. jasně vyplývá, že na obviněnou byl činěn nátlak, aby se krevnímu testu nepodrobila** a jistě neobstojí ta verze příslušných policistů konajících kontrolu a odvozené správního orgánu, jenž v postupu policie neshledal pochybení, že krevní test by byl nadbytečný s tím, že navíc by za něho musela žalobkyně zaplatit. **Žalobkyně je jistě dbalá svých práv a je jí známo, že pouze krevní test jasně a zřetelně určí, zda požila alkohol, či nikoliv.** V daném případě krevní test prokázal obsah alkoholu v těle žalobkyně v míře 0,18 g/kg s tím, že správní orgán sám připouští ve svém odvolání na straně 3, že zjištěná hladina alkoholu neprokazuje požití alkoholu, a to i s ohledem na toleranční srážku 0,24 promile! Tuto svou připustku na druhou stranu prvoinstanční **správní orgán absurdně neguje závěrem, že rozbořem krve není vyloučeno požití alkoholu.** K tomu žalobkyně uvádí, že správní orgán má povinnost uvádět v odůvodnění svého rozhodnutí takové závěry, které se vzájemně nevylučují, aby o správnosti rozhodnutí nebylo sporu. Vzhledem ke kontradikci závěrů učiněných správním orgánem je na místě považovat napadené rozhodnutí za nesrozumitelné a tudíž nepřezkoumatelné.

Žalobkyně *sub II.* žaloby dále uvádí, že je vždy na správním orgánu, aby obviněné z přestupku prokázal vinu. Pokud policejní orgán správně nepoučil obviněnou o tom, jak se má podrobit dechové zkoušce (co má a nemá mít v ústech) a co může mít negativní vliv na výsledky zkoušky, jde to jistě k tíži policie a správního orgánu. Dále je nutné konstatovat, že nemůže být přičteno na vrub žalobkyni to, že policejní orgán provádějící kontrolu odvezl obviněnou do nemocnice teprve po 72 minutách, když měl poté nesprávně za prokázané, že žalobkyně na základě dechové zkoušky alkohol požila. Tomuto se žalobkyně nebránila, ba naopak, účelově jí v tom byly kladeny obstrukce. **Je naopak vzhledem k vyšetřovací zásadě na policejním orgánu, aby prokázal, že žalobkyně alkohol v době zastavení vozidla požila, což výsledek krevního testu jednoznačně neprokázal. Bylo tedy na policejním orgánu, aby v rámci šetření co nejdříve obviněnou zkoušce podrobil. Závěr o tom, že dříve alkohol mohla požit, je čirou domněnkou a nepodloženou spekulací správního orgánu, který nesprávně důkazy zhodnotil a dospěl k závěru, který jakkoliv nemá oporu ve skutkových zjištěních a provedeném dokazování.**

Sub III. a IV. žaloby žalobkyně namítá, že správní orgán prvního stupně řízení o přestupku zahájil nezákonně [viz *bod 6* odůvodnění tohoto rozsudku], že je nezákonně protahoval [viz *bod 7* odůvodnění tohoto rozsudku] a že žalobkyni neseznámil se znaleckým posudkem a neuznal omluvu z ústního jednání [viz *bod 8* odůvodnění tohoto rozsudku] a že nadřízený správní orgán nesplnil svou povinnost uplatnit opatření proti nečinnosti [viz *bod 9* odůvodnění tohoto rozsudku].

Žalovaný správní orgán se k *bodu II.* žaloby vyjádřil dne 4.10.2010 pod č.j. 2737/DS/10-6 tak, že z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je mu zřejmé, že správní orgán prvního stupně při hodnocení důkazů postupoval v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů; řádně zhodnotil všechny provedené důkazy a správně určil jejich vzájemný vztah. Toto hodnocení odpovídá zásadám logiky a skutkové závěry mají oporu v provedených důkazech. O tom, že správní orgán prvního stupně postupoval v duchu této zásady správního řízení, svědčí i fakt, že k odstranění pochybností nechal vypracovat znalecký posudek. Uplatnění zásady *in dubio pro reo* je možné použít za předpokladu, pokud správní orgán má po zhodnocení všech v úvahu přicházejících důkazů pochybnosti o tom, zda byl skutkový stav dostatečně zjištěn. Jelikož správní orgán tyto pochybnosti neměl, nebyly splněny podmínky pro uplatnění uvedené zásady. Z obsahu spisové dokumentace je žalovanému zřejmé, že žalobkyně se dne 30.6.2009 při silniční kontrole podrobila dvěma dechovým zkouškám přístrojem Dräger Alcotest, výr. č. ARZN-0037, a to dechové zkoušce pod pořadovým číslem 80, kdy jí byla naměřena hodnota 0,44 promile, a dechové zkoušce pod pořadovým číslem 81, kdy jí byla naměřena hodnota 0,45 promile. Skutečnost, že se žalobkyně podrobila dvěma dechovým zkouškám, je zřejmá ze spisové dokumentace [žalovaný správní orgán tu cituje z protokolů o výpovědi žalobkyně a svědků nstržm. J. S., nstržm. R. C. a pprap. J. F. (zakročující členové hlídky Policie ČR) a Mgr. P. V. a A. M.]. Je tedy zřejmé, že postup policistů při provádění dechové zkoušky byl v souladu s metodickým pokynem *Postup policistů při používání analyzátorů alkoholu v dechu*, vydaným Ředitelstvím služby dopravní policie Policejního prezidia ČR dne 17.4.2009 pod č.j. PPR-3880-1/ČJ-2009-99UD.

K *bodu II.* žaloby se žalovaný správní orgán dne 4.10.2010 pod č.j. 2737/DS/10-6 dále vyjádřil tak, že od 1.1.2009 došlo v souvislosti s vydáním zákona č. 274/2008 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Policii ČR, mj. i ke změnám v zákoně č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami (dále jen „zákon č. 379/2005 Sb.“). V § 16 zákona č. 379/2005 Sb. došlo k zásadní změně, která oproti dosavadní právní úpravě zjednodušuje způsob získávání důkazních prostředků v případě podezření na možné ovlivnění alkoholem, a to především u řidičů motorových vozidel. V nové úpravě § 16 odst. 2 uvedeného zákona zákonodárce přiznává vyšší míru přesvědčivosti důkazu o ovlivnění alkoholem získanému dechovou zkouškou, provedenou za pomoci některého z analyzátorů alkoholu v dechu, schválených Českým metrologickým institutem. Jelikož v daném případě byla dechová zkouška provedena certifikovaným přístrojem, postupoval správní orgán prvního stupně v souladu s § 16 odst. 2 zákona č. 379/2005 Sb. Od skutečně naměřené hladiny alkoholu v dechu byla následně odečtena hodnota 0,04 promile, která je možnou toleranční odchylkou dechového analyzátoru. Skutečnost, že žalobkyně nebyla poučena o tom, jak se má dechové zkoušce podrobit, má žalovaný za vyvrácenou zejména svědeckými výpověďmi zakročujících členů hlídky PČR, nstržm. S. a pprap. F., kteří shodně vypověděli, že řidička byla před měřením řádně poučena, aby během zkoušky vyndala vše z úst. Nadto je ze znaleckého posudku zřejmé, že přítomnost žvýkačky obsahující mentol a eucalyptus, stejně tak jako přítomnost kouře z cigarety obsahující mentol, nemá vliv na výsledek dechové zkoušky prováděné přístrojem Alcotest Dräger, výr. č. ARZN-0037. Dle nového znění § 16 odst. 2 zákona č. 379/2005 Sb. se v případě pozitivního výsledku zjištěného příslušným certifikovaným přístrojem neprovádí lékařské vyšetření. Vzhledem ke skutečnosti, kdy žalobkyni bylo dne 30.6.2009 při dechové zkoušce prováděné certifikovaným analyzátozem s platným ověřením naměřeno v 01:42 hodin 0,44 promile alkoholu a v 01:51 hodin 0,45 promile alkoholu, tedy rozdíl mezi první a druhou dechovou zkouškou nebyl větší než 10 %, neměl policejní orgán pochybnost o správnosti výsledku dechové zkoušky a postupoval v duchu § 16 odst. 2 zákona č. 379/2005 Sb., tedy žalobkyni již k lékařskému vyšetření nevyzýval. Správný průběh dechové zkoušky potvrzuje i dodatečné lékařské vyšetření pro analýzu alkoholu v krvi, o které žalobkyně sama požádala a které bylo, po provedení potřebných administrativních úkonů, provedeno po 72 minutách po druhé dechové zkoušce. I přesto, že výsledkem lékařského vyšetření bylo 0,18 promile alkoholu v krvi, vycházel správní orgán prvního stupně při stanovení hladiny alkoholu v krvi žalobkyně z výsledku první dechové zkoušky, neboť rozdíl mezi přepočtenou hodnotou výsledku dechové zkoušky a výsledkem alkoholu v krvi byl způsoben více jak 1 hodinovým zpožděním, kdy během této doby došlo vlivem metabolismu k částečnému odbourání alkoholu v těle žalobkyně.

Žalovaný správní orgán se dne 4.10.2010 pod č.j. 2737/DS/10-6 vyjádřil rovněž k *bodům III. a IV.* žaloby, tj. k námitkám, že správní orgán prvního stupně řízení o přestupku nezákonně protahoval [viz *bod 7* odůvodnění tohoto rozsudku] a že žalobkyni neseznámil se znaleckým posudkem a neuznal omluvu z ústního jednání [viz *bod 8* odůvodnění tohoto rozsudku], jakož i že nadřízený správní orgán nesplnil svou povinnost uplatnit opatření proti nečinnosti [viz *bod 9* odůvodnění tohoto rozsudku].

K žalobě jako celku se žalovaný správní orgán vyjádřil dne 4.10.2010 pod č.j. 2737/DS/10-6 tak, že trvá na tom, že v průběhu řízení nedošlo ke krácení práv žalobkyně a

bylo vůči ní postupováno v souladu se zákonem. Námitky uváděné žalobkyní považuje žalovaný za vyvrácené, bezpředmětné a neopodstatněné. Dle názoru žalovaného nelze ze skutečností uváděných žalobkyní v podané žalobě prokázat či dovodit nezákonnost napadeného rozhodnutí či takové vady řízení, které by odůvodňovaly zrušení žalobou napadeného rozhodnutí.

Při jednání před soudem ve dnech 2.8. a 12.8.2011 byl – vedle obsáhlé rekapitulace obsahu správních spisů – proveden důkaz těmito listinami: 1. Postup policistů při používání analyzátoru alkoholu v dechu – usměrnění činnosti [vydaný Policejním prezidiem ČR, Ředitelstvím služby dopravní policie, dne 17.4.2009 pod č.j. PPR-3880-1/ČJ-2009-99UD], 2. Metodika k usměrnění některých správních činností obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a krajských úřadů v souvislosti s novelizací zákonů č. 361/2000 Sb. a č. 379/2005 Sb. zákonem č. 274/2008 Sb. (část 1.2.1., 1.2.2. a 1.2.3.) [vydaná Ministerstvem dopravy, odborem provozu silničních vozidel, pod č.j. 285/2009-160-OST], 3. Metodický pokyn pro postup při laboratorním stanovení alkoholu (etylalkoholu) v krvi [vydaný Ministerstvem zdravotnictví dne 1.9.2006 pod č. ZD10/2006] a 4. Metodika měření alkoholu v dechu pro analyzátor alkoholu v dechu (zejména část 1, 2 a 10) [pracovní postup vyhotovený Českým metrologickým institutem, Oblastním inspektorátem Praha, dne 15.12.2008 pod č. 114-MP-C008-08].

V konečných návrzích přednesených na závěr jednání před soudem účastníci setrvali na své předchozí argumentaci; na relevantnější doplnění předchozích argumentů soud reaguje v rámci vypořádávání se s jednotlivými žalobními body.

Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“).

Žaloba je důvodná.

Podle § 22 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích [ve znění účinném od 1.7.2006 do 31.7.2011] se přestupku [proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích] dopustí ten, kdo v provozu na pozemních komunikacích řídí vozidlo nebo jede na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo po užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo po užití jiné návykové látky, po kterou je ještě pod jejich vlivem.

– 1 –

Ve věcech správního trestání došel Ústavní soud mj. k tomuto zásadnímu závěru: „Došlo-li ke změně kogentního ustanovení zákona, podle kterého rozhodoval státní orgán, jehož rozhodnutí podléhalo soudnímu přezkumu, tak, že v době, kdy o přezkumu rozhodoval soud, platilo již jiné zákonné ustanovení, které zásadním způsobem změnilo předchozí úpravu, podle níž bylo napadené rozhodnutí vydáno, musí se soud, pro který je rozhodující stav v době vydání rozsudku, s novým zněním zákona vypořádat. Pokud tuto změnu ani nezaznamená a rozhoduje tak, jako by ji ani nevzal na vědomí, jde z jeho strany o projev libovůle, který

zakládá porušení Ústavou České republiky zaručených práv účastníka řízení. Takovým postupem je porušen čl. 90 Ústavy České republiky, podle kterého jsou soudy povolány především k tomu, aby zákonem stanoveným způsobem poskytovaly ochranu právům.“ (viz náleze ze dne 3.6.2004 sp. zn. II. ÚS 163/08).

K tomu zdejší soud konstatuje, že zákon č. 133/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, s účinností od 1.8.2011 sice v zákoně o přestupcích zrušil stávající ustanovení § 22 tohoto zákona [čl. III bod 1], ale do zákona o silničním provozu vložil nové ustanovení § 125c, podle jehož odstavce 1 písm. b) se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích v rozporu s § 5 odst. 2 písm. b) řídí vozidlo nebo jede na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo po užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, po kterou je ještě pod jejich vlivem [čl. I bod 45].

V důvodové zprávě k návrhu této novely zákona o provozu na pozemních komunikacích se uvádí, že návrh v souladu s přijatou vládní koncepcí reformy správního trestání (usnesení vlády č. 162 ze dne 20. února 2002) promítá nové principy správního trestání do zákona o silničním provozu. Skutkové podstaty přestupků proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, které byly dosud obsaženy v zákoně o přestupcích, jsou návrhem začleněny do zákona o silničním provozu. Změny zákona o přestupcích souvisejí s uvedením zákona o silničním provozu do souladu s vládou stanovenými zásadami správního trestání. Dosavadní přestupky na úseky bezpečnosti a plynulosti silničního provozu se vypouštějí z přestupkového zákona a nově se zařazují do zákona o silničním provozu [viz Parlament ČR, Poslanecká sněmovna, VI. volební období, sněmovní tisk 26/0].

Porovnání aktuální právní úpravy s právní úpravou účinnou do 31.7.2011 svědčí toliko o určitém zpřesnění skutkové podstaty přestupku a o mírné změně sankce za spáchání přestupku.

Vzhledem k uvedenému má zdejší soud za to, že v přezkoumávané věci nedošlo k tomu, že v době, kdy o přezkumu rozhoduje soud, by platilo již jiné zákonné ustanovení, které *zásadním způsobem* změnilo předchozí úpravu, podle níž bylo napadené rozhodnutí vydáno.

– 2 –

Mezi účastníky je spor o platnost provedené dechové zkoušky.

Ze správních spisů zjistil soud skutečnosti týkající se měření alkoholu v dechu provedeného analyzátozem alkoholu v dechu Dräger Alcotest 7510 Standard, výrobní číslo ARZN-0037 (dále též jen „dechová zkouška“).

Podle kalibračního protokolu č. 09/25-3/142-300 byl Alcotest Dräger 7510, v.č. ARZN-0037, kalibrován společností Dräger Safety s.r.o. dne 26.3.2009 s výsledkem „vyhovuje“ (příští kalibrace: 09/2009). Podle ověřovacího listu vystaveného Českým metrologickým institutem, Oblastním inspektorátem Praha, dne 20.5.2009 pod č. 1014-OL-3881-09 Alcotest Dräger 7510

Standard, v.č. ARZN-0037, vyhovuje stanoveným limitům a doba platnosti ověření je stanovena vyhláškou č. 345/2002 Sb., v platném znění.

Podle vytištěného výsledku měření, podepsaného žalobkyní a přiloženého k úřednímu záznamu, byla žalobkyni přístrojem Alcotest Dräger 7510, v.č. ARZN-0037, naměřena dne 30.6.2009 [01:52:32] zkouškou č. 81 hodnota 0,45 promile.

Žalobkyně jako obviněná z přestupku dne 5.10.2009 před správním orgánem uvedla: „Pak jsem byla vyzvána k dechové zkoušce, kdy proběhla dvě měření. Na místě mi byly ukázány výsledky měření, první měření bylo 0,40 promile a druhé 0,45 promile.“

Ve dnech 5.10. a 6.10.2009 před správním orgánem vypovídali jako svědci zasahující příslušníci Policie ČR. Nstržm. J. S. dne 5.10.2009 vypověděl: „Dechová zkouška se skládala ze dvou měření. Hodnoty se pohybovaly něco kolem 0,48 promile, přesně již nevím. Nevím, proč ve spise není záznam z obou dechových zkoušek.“ Nstržm. R. Ch. dne 5.10.2009 vypověděl: „První měření, které jsem prováděl já, bylo pozitivní, bylo provedeno další měření, které bylo také pozitivní. Za jakou dobu bylo měření opakováno, si již nepamatuji. Výsledek měření jsem řidiče ukázal, byla s tímto seznámena na místě. Domnívám se, že byla překvapena, ale již si její reakcí nejsem jist.“ Pprap. J. F. dne 6.10.2009 vypověděl: „Řidička byla vyzvána k dechové zkoušce přístrojem Dräger, proběhla dvě měření, která byla pozitivní na alkohol v dechu. Přesné hodnoty si již nepamatuji, pouze vím, že byly pod 1 promile.“

Dne 16.11.2009 před správním orgánem svědek Mgr. P. V. vypověděl: „Byl jsem svědkem prvního i druhého měření. Domnívám se, že výsledky, které jsem si nechal ukázat, byly u prvního měření 0,4 promile a u druhého 0,44 nebo 0,45 promile. Výsledky mi hlídka ukázala.“ Dne 7.12.2009 před správním orgánem svědkyně A. M. autorizovala své čestné prohlášení ze dne 9.10.2009, v němž uvedla: „Při první dechové zkoušce jsem měla možnost dokonce vidět na displej měřicího přístroje, tudíž jsem stála v bezprostřední blízkosti měřené osoby. Hodnota byla 0,40 promile. ... Následovalo druhé měření. ... Po skončení měření nám slečna S. opět sdělila naměřenou hodnotu a to 0,45 promile.“

Na barevných fotokopiích dechové zkoušky č. 00081 provedené přístrojem Alcotest Dräger 7510, v.č. ARZN-0037, zaslaných správnímu orgánu Policií ČR, Obvodním oddělením Karlovy Vary – Rybáře, dne 3.11.2009, jsou vedle čísla zkoušky patrné tyto údaje: den 30.6.2009 / čas 01:51:48 / výsledek 0,45 promile. Na barevných fotokopiích dechové zkoušky č. 00080 provedené přístrojem Alcotest Dräger 7510, v.č. ARZN-0037, zaslaných správnímu orgánu Policií ČR, Obvodním oddělením Karlovy Vary – Rybáře, dne 11.11.2009, jsou vedle čísla zkoušky patrné tyto údaje: den 30.6.2009 / čas 01:42:00 / výsledek 0,44 promile.

Ve znaleckém posudku zpracovaném Českým metrologickým institutem v únoru 2010 pod č. ČMI 1/2010 byla posouzena a zodpovězena otázka, zda lze u dechového analyzátoru Dräger Alcotest 7510 Standard dodatečně změnit údaje zobrazované na displeji analyzátoru (pokud ano, jaké, kým a jak), a dále zde bylo posouzeno a zodpovězeno dalších deset otázek (jako např. k jakému úkonu se vztahuje datum a čas zobrazený na displeji uvedeného analyzátoru, v.č. ARZN-0037, u zkoušky pod pořadovým číslem 80 a 81 a k jakému úkonu se vztahuje datum a

čas uvedený na výtisku dechové zkoušky provedené na uvedeném analyzátoru, v.č. ARZN-0037, u zkoušky pod pořadovým číslem 81).

K tomu soud uvádí, že při používání analyzátorů alkoholu v dechu se policisté mohou (i když by neměli) dopustit pochybení, které je odstranitelné, a/nebo pochybení, které odstranit nelze (jako např. provedení zkoušky analyzátozem nespĺňujícím podmínky stanovené vyhláškou č. 345/2002 Sb., v platném znění). V daném případě policisté bezesporu pochybili, neboť ač byla u žalobkyně provedena dvě měření alkoholu v dechu, správnímu orgánu byl zaslán vytištěný výsledek pouze jedné zkoušky (č. 81). Jedná se však podle názoru soudu o pochybení odstranitelné, ježto v průběhu řízení o přestupku bylo zjištěno, že byla skutečně provedena dvě měření a jaký byl výsledek druhé zkoušky (v pořadí první). Skutkový stav byl z uvedených podkladů pro vydání rozhodnutí zjištěn bez důvodných pochybností; soud zde zdůrazňuje zejména to, že provedení dvou zkoušek nepopírá nikdo a že údaje o výsledku měření, jehož výtisk nebyl přiložen k úřednímu záznamu, které byly z přístroje Alcotest Dräger 7510, v.č. ARZN-0037, získány dodatečně, a údaje o výsledku tohoto měření, které byly správnímu orgánu sděleny ve výpovědích obviněné z přestupku a svědků Mgr. P. V. a A. M., jsou si značně blízké.

K námitkám předneseným v rámci konečného návrhu soud konstatuje, že tu nevidí potřebu ani prostor k volnému nakládání s údaji uloženými v přístroji Alcotest Dräger 7510, v.č. ARZN-0037. Přístroj Alcotest Dräger 7510 včetně tiskárny jsou podle údajů ve spisovém materiálu mobilní, tisk výsledku měření proto může následovat vzápětí po provedení měření alkoholu v dechu. Námitky proti znaleckému ústavu a znaleckému posudku byly uplatněny až po stanovené lhůtě (§ 71 odst. 2 věta třetí s.ř.s.). Kdyby byly uplatněny včas, bylo by třeba jednak odkázat na ustanovení § 14 odst. 2 ve spojení s § 14 odst. 7 spr. ř. a jednak trvat na specifikaci vady, která mohla mít za následek nezákonnost rozhodnutí o věci samé.

Stejně tak bylo prokázáno, že přítomnost žvýkačky v ústech žalobkyně nemohla ovlivnit výsledek v pořadí prvního měření (viz zejména bod 7 znaleckého posudku zpracovaného Českým metrologickým institutem v únoru 2010 pod č. ČMI 1/2010).

Na základě měření alkoholu v dechu příslušným analyzátozem byla tedy dne 30.6.2009 u žalobkyně naměřena v 1:42:00 hod. (pod č. 00080) hodnota 0,44 promile a v 1:51:48 hod. (pod č. 00081) hodnota 0,45 promile.

Žalobní bod namítající neplatnost provedené dechové zkoušky tudíž nebyl shledán důvodným.

– 3 –

Ze správních spisů zjistil soud skutečnosti týkající se provedení odborného lékařského vyšetření krevního vzorku za účelem průkazu a stanovení etylalkoholu (dále též jen „krevní zkouška“).

Žalobkyně jako obviněná z přestupku dne 5.10.2009 před správním orgánem uvedla: „Při projednávání se mnou mluvil policista F., kterého jsem se nejprve zeptala, jestli existuje něco, co by prokázalo, že jsem nic nepila, protože jsem s naměřenými hodnotami nesouhlasila. On mi řekl,

že lze provést odborné lékařské vyšetření, které si zaplatím sama asi 3.000,- Kč, a dále že si zaplatím výjezd hlídky. Na to jsem policistovi řekla, že na lékařské vyšetření chci jet a oni mě tam odvezli. Na služebně mi předali potvrzení o zadržení řidičského průkazu, kdy pracovník magistrátu přijel asi 30 minut po mém zadržení, a pak jsem tam asi dalších 30 minut čekala, než mě policisté odvezli do nemocnice na odborné lékařské vyšetření. Chtěla bych uvést, že jsem byla od lékařského vyšetření zrazována a to částkou, kterou budu hradit, a že to při naměřených hodnotách je bezpředmětné. Nedokážu si vysvětlit, jak jsem mohla nadýchat hodnotu 0,45 promile alkoholu v dechu, a proto jsem také požádala o odborné lékařské vyšetření.“

Ve dnech 5.10. a 6.10.2009 před správním orgánem vypovídali jako svědci zasahující příslušníci Policie ČR. Nstržm. J. S. dne 5.10.2009 vypověděl: „Po pozitivní dechové zkoušce jsme šli s kolegy a se slečnou S. na služebnu, kde byly provedeny další úkony. Slečna S. čekala v hale ve vestibulu, kde čekala na potvrzení o zadržení řidičského průkazu. ... Slečna S. požádala o odborné lékařské vyšetření, již nevím koho. Byly tedy vyplněny žádanky na odborné lékařské vyšetření, není to jeden formulář, přesně nevím, jaké doklady se vyplňují, dělá to dozorcí. Příprava těchto podkladů může trvat asi tak 20 minut, než se vše zadá do systému. Po té, co byly podklady pro odborné lékařské vyšetření hotovy, převezli jsme slečnu do Nemocnice Karlovy Vary.“ Nstržm. R. Ch. dne 5.10.2009 vypověděl: „Po té, co řidička měla pozitivní výsledek měření, byla vyzvána, aby nás následovala na obvodní oddělení. Řidička byla na oddělení, kde čekala v hale, neboť se musely zadat údaje do počítače. ... Řidička požádala o odborné lékařské vyšetření. A po sepsání dokumentace, kdy se musí napsat žádost o odborné lékařské vyšetření, byla řidička odvezena do Nemocnice Karlovy Vary.“ Pprap. J. F. dne 6.10.2009 vypověděl: „Domnívám se, že v době, kdy byly sděleny slečně S. pozitivní výsledky na alkohol, byl přítomen u toho pan V. a tento jí radil, aby šla na odborné lékařské vyšetření. Řidička S. šla s kolegy pěšky na obvod, já jsem parkoval služební vozidlo ... Když jsem přišel na oddělení, řidička S. seděla v hale, jeden z kolegů seděl před dveřmi do haly, aby nedošlo k útěku, a já šel za velitelem stálé služby, abychom provedli protokolaci. ... Já jsem s řidičkou nesepisoval žádné doklady, policista na stálé službě nám připravil žádost k odbornému lékařskému vyšetření, zároveň zadával přestupek do elektronického trestního řízení a jeli jsme na lékařské vyšetření do Krajské nemocnice Karlovy Vary. Jestli jí byl zadržován řidičský průkaz pracovníkem magistrátu, si již nepamatuji.“

Dne 16.11.2009 před správním orgánem svědek Mgr. P. V. vypověděl: „Já spolu se slečnou M. jsem jí [= slečně S.] doporučil, aby si nechala udělat odborné lékařské vyšetření. Poté jsem šel já, slečna M. a všichni tři policisté na obvodní oddělení. Když jsme přišli na služebnu, byl jsem spolu se slečnou S. a M. posazen v přízemí v čekárně a tam jsme čekali na zmocněnce magistrátu, aby jí odebral řidičské oprávnění. ... Po té, co přijel někdo z magistrátu, odešla slečna S. pryč, my jsme čekali v čekárně. Během doby, co jsme čekali v čekárně, tak jeden z policistů říkal slečně S., aby nejezdila na odborné lékařské vyšetření, že by jí to mohlo ještě více ublížit, neboť by výsledky mohly být vyšší než při dechovém měření. Po té, co se vrátila, byla převezena do Karlovarské nemocnice ... “. Dne 7.12.2009 před správním orgánem svědkyně A. M. na otázky zástupce obviněné odpověděla, že když trvaly [zřejmě: ona a slečna S.] na odběru krve, tak se k nim policisté chovali arogantně, úšklebky a komentáři jim dávali najevo, že je to zbytečné, ztráta peněz i času, že evidentně se jim nechtělo vyhovět požadavku lékařského vyšetření a že do požadavku krevní zkoušky věděl evidentně pouze velitel hlídky, co má dělat, zbytek se tvářil celkem vyděšeně a jednal pouze dle pokynů velitele.

Podle protokolu o lékařském vyšetření při ovlivnění alkoholem bylo lékařské vyšetření započato na chirurgickém oddělení Nemocnice v Karlových Varech dne 30.6.2009 ve 3.00 hod. Vyšetřovaná M. S. nejevila známky požití alkoholu, odběr krve byl proveden ve 3.05 hod. Vzorek krve byl vyšetřen na oddělení soudního lékařství – toxikologie Nemocnice v Sokolově dne 3.7.2009 metodou plynové chromatografie a Widmarkovou metodou s výsledkem 0,18 g/kg. Laboratoř pověřená vyšetřováním hladiny alkoholu vyšetření krevního vzorku uzavřela tak, že „hladina neprokazuje požití alkoholu“.

K tomu soud poznamenává, že podle bodu 10 písm. e) Metodického pokynu pro postup při laboratorním stanovení alkoholu (etylalkoholu) v krvi [vydaného Ministerstvem zdravotnictví dne 1.9.2006 pod č. ZD10/2006] se za pozitivní průkaz požití alkoholického nápoje pokládá hladina etylalkoholu v krvi vyšší než 0,20 g/kg stanovená metodou plynové chromatografie.

Odborné lékařské vyšetření krevního vzorku [odebraného dne 30.6.2009 v 3.05 hod.] tudíž požití alkoholického nápoje žalobkyni neprokázalo.

– 4 –

Mezi účastníky je spor o – v obecné rovině – relevanci dechové zkoušky (oproti krevní zkoušce).

K tomu soud konstatuje, že podle § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu, ve znění účinném od 1.1.2009 do 31.7.2011, je řidič kromě povinností uvedených v § 4 dále povinen podrobit se na výzvu policisty, příslušníka Vojenské policie, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem.

Zvláštním právním předpisem je tu zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „zákon č. 379/2005 Sb.“).

V § 2 zákona č. 379/2005 Sb. jsou pro účely tohoto zákona vymezeny některé pojmy, v § 16 uvedeného zákona je upraveno vyšetření přítomnosti alkoholu nebo jiné návykové látky.

Novelou zákona č. 379/2005 Sb., provedenou zákonem č. 274/2008 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Policii České republiky, byla s účinností od 1.1.2009 mj. do § 2 doplněna písm. l) a m) a došlo k úpravě ustanovení § 16.

Podle novelizovaného znění § 2 zákona č. 379/2005 Sb. se pro účely tohoto zákona rozumí *orientačním vyšetřením* dechová zkouška, odběr slin, stěr z kůže nebo sliznic nebo jiný obdobně účinný způsob [písm. l)] a *odborným lékařským vyšetřením* cílené klinické vyšetření lékařem a podle jeho ordinace provedení dechové zkoušky, odběru vzorků biologického materiálu nebo jiného obdobně účinného vyšetření [písm. m)].

Podle § 16 odst. 2 zákona č. 379/2005 Sb., ve znění účinném od 1.1.2009, orientačnímu vyšetření a odbornému lékařskému vyšetření zjišťujícím obsah alkoholu je povinna se podrobit osoba, u níž se lze důvodně domnívat, že vykonává činnost podle odstavce 1 pod vlivem alkoholu, a dále osoba, u které je důvodné podezření, že přivodila jinému újmu na zdraví v souvislosti s požitím alkoholického nápoje. Spočívá-li orientační vyšetření zjišťující obsah alkoholu v dechové zkoušce provedené analyzátozem alkoholu v dechu, splňujícím podmínky stanovené zvláštním právním předpisem, odborné lékařské vyšetření se neprovede. V případě, že osoba tento způsob orientačního vyšetření odmítne, provede se odborné lékařské vyšetření.

V důvodové zprávě k návrhu této novely zákona č. 379/2005 Sb. se uvádí, že se navrhuje zjednodušení současného duplicitního systému orientačního a lékařského vyšetření povinných osob na přítomnost alkoholu v organismu, spojený s jejich následnou dopravou k lékařskému vyšetření do zdravotnického zařízení. Tím vznikají, zejména na straně Policie České republiky a obecních policií, značné vícenáklady spojené s touto činností. To vše je nadbytečné s ohledem na existenci detekčních přístrojů, jejichž výsledky měření jsou zcela srovnatelné se závěry lékařského vyšetření provedeného ve zdravotnickém zařízení [viz Parlament ČR, Poslanecká sněmovna, V. volební období, sněmovní tisk 440/0].

Český metrologický institut došel k závěru, že s ohledem na metrologické parametry analyzátorů alkoholu v dechu je zapotřebí dodržovat postupy použití a postupy měření. Pokud se výsledky měření korigují s ohledem na dovolené chyby, lze počítat s důvěryhodnými a nezpochybnitelnými měřeními, při použití v daném nasazení [část 10 Metodiky měření alkoholu v dechu pro analyzátozy alkoholu v dechu – pracovního postupu vyhotoveného Českým metrologickým institutem, Oblastním inspektorátem Praha, dne 15.12.2008 pod č. 114-MP-C008-08].

Policie České republiky, Ředitelství služby dopravní policie, dokonce prezentuje názor, že dechová zkouška prováděná ověřeným analyzátozem není orientační zkouškou, ale odborným měřením – rovnocenné odbornému vyšetření [bod 2 Postupu policistů při používání analyzátozu alkoholu v dechu – usměrnění činnosti vydaného Policejním prezidiem ČR, Ředitelstvím služby dopravní policie, dne 17.4.2009 pod č.j. PPR-3880-1/ČJ-2009-99UD].

Z uvedeného je patrné určité docenění, ba zrovnoprávnění měření alkoholu v dechu prováděného příslušnými analyzátozy alkoholu v dechu. Soud přitom neodhlíží od obecně známé skutečnosti, že zatímco při „krevní zkoušce“ je přímo zjišťována hladina alkoholu v krvi, při „dechové zkoušce“ je měřena koncentrace alkoholu v dechu, jež je pak konvenčním způsobem (založeným na empirických zjištěních) přepočítávána na koncentraci alkoholu v krvi. V obou případech je samozřejmě nutno dodržovat stanovené postupy: výsledek „dechové zkoušky“ může být ovlivněn např. propadlou kalibrací použitého analyzátozu alkoholu v dechu nebo prováděním měření před uplynutím stanovené doby od posledního požití alkoholu či od skončení kouření, výsledek „krevní zkoušky“ může být ovlivněn např. použitím dezinfekčního činidla s obsahem etanolu, nedostatečným uzavřením zkumavky nebo skladováním odebraného krevního vzorku v nedostatečně chlazeném prostoru. Soudu se tak – při dodržení stanovených postupů – jeví měření alkoholu v dechu provedené stanoveným analyzátozem (pracující s maximální dovolenou chybou analyzátozu) a odborné lékařské vyšetření krevního vzorku (metodou plynové

chromatografie a Widmarkovou metodou) jako v zásadě srovnatelné testy, přičemž první z nich lze provést zpravidla bezprostředně po ukončení řízení vozidla (a výsledek je k dispozici během několika sekund) a druhý z nich se provádí zpravidla s určitým odstupem po ukončení řízení vozidla (a na výsledek se musí nějakou dobu čekat).

Kvalifikovaně se vyjadřovat k relaci mezi tzv. dechovou zkouškou a tzv. krevní zkouškou ovšem není věcí soudu, nýbrž příslušných odborníků.

Pro soud je naopak podstatné, že podle § 16 odst. 2 věty druhé zákona č. 379/2005 Sb., ve znění účinném od 1.1.2009, sice „Spočívá-li orientační vyšetření zjišťující obsah alkoholu v dechové zkoušce provedené analyzátozem alkoholu v dechu, splňujícím podmínky stanovené zvláštním právním předpisem, odborné lékařské vyšetření se neprovede.“, ale podle § 67 odst. 4 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „zákon o Policii ČR“), „Odběr krve musí být proveden, požádá-li o to osoba podezřelá z přestupku.“.

Soud pouze podotýká, že právo osoby podezřelé z přestupku na provedení odběru krve dovozuje přímo z citovaného zákonného ustanovení, nikoli zprostředkovaně přes část 1.2.3. Metodiky k usměrnění některých správních činností obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a krajských úřadů v souvislosti s novelizací zákonů č. 361/2000 Sb. a č. 379/2005 Sb. zákonem č. 274/2008 Sb. [vydané Ministerstvem dopravy, odborem provozu silničních vozidel, pod č.j. 285/2009-160-OST].

– 5 –

Mezi účastníky je spor o uplatnění zásady *in dubio pro reo* v daném případě.

K tomu soud konstatuje, že v předmětné věci existují k otázce viny prakticky jen dva zásadní podklady pro vydání rozhodnutí, výsledek měření alkoholu v dechu příslušným analyzátozem a výsledek odborného lékařského vyšetření krevního vzorku.

Není tu např. doznání obviněné z přestupku nebo hodnověrné svědectví, že obviněná v inkriminované době požila alkoholický nápoj nebo že při kontrole jevila známky opilosti či z jejích úst byl cítit alkohol. Obviněná z přestupku nepřipustila, že by před řízením vozidla pila alkoholický nápoj. Svědkyně A. M. uvedla, že ke slečně S. dorazila mezi půl desátou a desátou hodinou večerní a že po celou dobu trvání návštěvy byla v přítomnosti slečny S. a může tedy dosvědčit, že během večera nepožila ani jedna z nich žádný alkoholický nápoj (čestné prohlášení ze dne 9.10.2009, autorizované při výslechu před správním orgánem dne 7.12.2009). Pprap. J. F. sice dne 6.10.2009 před správním orgánem vypověděl, že při dechové zkoušce byl z řidičky cítit alkohol, ale narazil už u otázky zmocněnce obviněné pro správní řízení, proč si pamatuje, že z řidičky byl cítit alkohol, ale nepamatuje si, jestli prováděl zkoušku, dále s obdobným tvrzením nevystoupil ani nstržm. J. S., ani nstržm. R. Ch. (který uvedl, že první měření prováděl on) a konečně uvedené tvrzení pprap. J. F. není obsaženo ani v úředním záznamu ze dne 30.6.2009.

V daném případě zde tedy zůstává pozitivní výsledek měření alkoholu v dechu příslušným analyzátozem a negativní výsledek odborného lékařského vyšetření krevního vzorku.

V žalobou napadeném rozhodnutí stejně jako ve svém vyjádření k žalobě k tomu žalovaný správní orgán uvedl, že rozdíl mezi přepočtenou hodnotou výsledku dechové zkoušky a výsledkem vyšetření (alkoholu v krvi) je způsoben více jak 1 hodinovým zpožděním, kdy během této doby došlo vlivem metabolismu k částečnému odbourání alkoholu v těle obviněné. Soud má ovšem za to, že správní orgány v tomto případě učinily závěr, který překračuje jejich odborné znalosti; zjištění toho, zda fyziologickými procesy došlo v těle žalobkyně k eliminaci koncentrace alkoholu v krvi z hodnot 0,44 promile v 1.42 hod. a 0,45 promile v 1.52 hod. na hodnotu 0,18 promile v 3.05 hod., je evidentně záležitostí znalce z příslušného oboru.

Soud by pochopitelně mohl rozhodnutí správních orgánů zrušit pro nepřezkoumatelnost tohoto klíčového závěru, má však za to, že je zde podstatně významnější problém, a to důsledek vyplývající z § 67 odst. 4 zákona o Policii ČR.

Podle § 67 odst. 4 zákona o Policii ČR odběr krve musí být proveden, požádá-li o to osoba podezřelá z přestupku. Toto zákonné ustanovení tedy zakládá osobě podezřelé z přestupku právo na provedení odběru krve a Policii ČR ukládá povinnost provedení odběru krve takové osobě zajistit.

Z povahy věci a ostatně i z metodického pokynu je přítom více než zřejmé, že krev je nutno odebrat co možná nejdříve [bod 5 písm. a) Metodického pokynu pro postup při laboratorním stanovení alkoholu (etylalkoholu) v krvi – vydaného Ministerstvem zdravotnictví dne 1.9.2006 pod č. ZD10/2006]. Stejně tak je patrné, že požadavek odebrání krevního vzorku co možná nejdříve se týká nejen lékaře a jím pověřeného zdravotnického pracovníka, ale také Policie ČR.

V přezkoumávané věci policie své povinnosti zajistit provedení odběru krve co možná nejdříve očividně nedostála. Spolu s tím soud rekapituluje podstatné znaky tohoto konkrétního případu takto:

a) podezřelá z přestupku požádala o provedení odběru krve Policii ČR bezprostředně poté, co se dozvěděla o pozitivním výsledku měření alkoholu v dechu příslušným analyzátozem [viz výpovědi citované v bodě 3 odůvodnění tohoto rozsudku];

b) příslušníci Policie ČR – aniž by jim v tom bránily objektivní překážky – nezajistili provedení odběru krve co možná nejdříve. Druhé měření alkoholu v dechu bylo provedeno v 1.52 hod., krátce trvala cesta na obvodní oddělení policie, cca 30 minut se čekalo na pracovníka magistrátu, cca 20 minut se čekalo na vyplnění formulářů protokolu o lékařském vyšetření a několik minut zabrala cesta do nemocnice. Relevantní je zde podle názoru soudu na obvodním oddělení policie toliko vyplnění několika údajů v záhlaví formulářů protokolu o lékařském vyšetření, ať už se tak děje průpisem nebo samostatně (vyhotovuje se 4x), lze mít za to, že tato činnost může při odpovídající organizaci práce trvat více než pár minut. Vše ostatní šlo učinit později;

c) v nemocnici byl podezřelý z přestupku krevní vzorek odebrán bezodkladně [opak nikdo netvrdí].

Ve výše uvedeném soud spatřuje zcela zásadní pochybení. K otázce chování hlídky Policie ČR poté, co podezřelá z přestupku požádala o provedení odběru krve, soud konstatuje, že vzhledem k výše citovaným i dalším vyjádřením má za to, že lze vystačit s tvrzením, že

žalobkyně byla od lékařského vyšetření zrazována (viz její vlastní výpověď před správním orgánem dne 5.10.2009) a že není nutno dikci zesilovat směrem k tvrzenému nátlaku (jak je to činěno v žalobě s odvoláním na výpovědi svědků Mgr. P. V. a A. M.). I tak jde ze strany Policie ČR nepochybně o jednání nemístně a nesprávné, samo o sobě by však s ohledem na následující nemohlo mít na věc samu podstatný vliv.

V této souvislosti soud ještě podotýká, že i podle jeho názoru je něco (spíše hodně) na tvrzení svědků Mgr. P. V. a A. M. o neprofesionalitě zasahujících příslušníků policie: vedle zásadního pochybení s odběrem krve je zde zřejmá neinformovanost o nutnosti založit do spisového materiálu všechny výtisky výsledků měření, bezobsažnost úředního záznamu ze dne 30.6.2009 (za situace, kdy bylo zjevné, že jde o záležitost komplikovanou), absurdnost oznámení přestupku ze dne 21.7.2009 uvádějícího, že podezřelá řídila osobní motorové vozidlo v době od 01:50 do 01:52 hod. (když první měření alkoholu v dechu bylo provedeno v 1.42 hod. a ani k tomu nedošlo hned po zastavení vozidla), diletantismus se seznamem zkoušek měření alkoholu (na což správně upozornila zástupkyně žalobkyně pro řízení před soudem při jednání dne 12.8.2011) apod.

Lze tu tak snadno dojít k tomu, že kdyby zasahující hlídka Policie ČR náležitě plnila své povinnosti, věc se mohla záhy vyjasnit a ani ze strany žalobkyně, ani ze strany správních orgánů by nebylo třeba vyvíjet aktivitu vskutku nebývalou.

Je však třeba vrátit se k zásadě *in dubio pro reo*.

Uplatnění a obsah této zásady zvažil Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 22.7.2011 č.j. 7 As 102/2010-86 (k dispozici na www.nssoud.cz) takto: „Tímto zákonem stanoveným postupem jsou pravidla přestupkového práva hmotného i procesního založená, stejně jako pravidla trestního práva, na základních zásadách, zejména na presumpci nevin, zásadě *in dubio pro reo*, zásadě postihu za zaviněné jednání (nikoli jen za způsobení škodlivého následku) a požadavku patřičného důkazního standardu. Z toho vyplývá, že postih je možný pouze v případě, bylo-li prokázáno, že byly naplněny všechny znaky skutkové podstaty přestupku (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24.5.2006 č.j. 2 As 46/2005-35, www.nssoud.cz). V řízení o přestupku se proto nelze spokojit s tím, že skutečnost, že obviněný se dopustil přestupku, se jeví být pravděpodobnou, či dokonce nejpravděpodobnější verzí skutkového stavu. Existuje-li pochybnost, tj. ne zcela nepravděpodobná možnost, že skutkový stav naplňuje všechny znaky skutkové podstaty přestupku, nemůže být učiněn závěr, že byl spáchán přestupek (*in dubio pro reo*). Jak již zdůraznil Nejvyšší správní soud „v přestupkovém řízení správní orgán rozhoduje o vině přestupce a o trestu za přestupek; zkoumá se tu tedy oprávněnost trestního obvinění v širším slova smyslu, jak je chápáno čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (publikována pod č. 209/1992 Sb.; dále jen „Úmluva“). Jak judikatura opakovaně dovodila, platí pro správní trestání obdobné principy jako pro trestání soudní (...).“ (viz rozsudek ze dne 22.1.2009 č.j. 1 As 96/2008-115, publ. pod č. 1856/2009 Sb. NSS a na www.nssoud.cz). Také Ústavní soud v nálezu ze dne 16.6.2011 sp. zn. I. ÚS 864/11, dostupném na <http://nalus.usoud.cz> uvedl, že „Princip presumpce nevin vyžaduje, aby to byl stát, kdo nese konkrétní důkazní břemeno; existují-li jakékoliv rozumné pochybnosti, nelze je vyložit v neprospěch obviněného, resp. obžalovaného, ale naopak je nutno je vyložit v jeho prospěch. Z principu presumpce nevin plyne pravidlo *in dubio pro reo*, dle kterého, není-li v důkazním

řízení dosaženo praktické jistoty o existenci relevantních skutkových okolností, tj. jsou-li přítomny důvodné pochybnosti ve vztahu ke skutku či osobě pachatele, jež nelze odstranit ani provedením dalšího důkazu, nutno rozhodnout ve prospěch obviněného [viz nálezn sp. zn. I. ÚS 733/01 ze dne 24.2.2004 (N 26/32 SbNU 239)]. Jakkoli vysoký stupeň podezření sám o sobě není s to vytvořit zákonný podklad pro odsuzující výrok [viz nálezn sp. zn. IV. ÚS 36/98 ze dne 13.5.1998 (N 54/11 SbNU 43)]. Jinak řečeno, trestní řízení vyžaduje v tomto ohledu ten nejvyšší možný stupeň jistoty, který lze od lidského poznání požadovat, alespoň na úrovni obecného pravidla „prokázání mimo jakoukoliv rozumnou pochybnost“ (viz nálezn sp. zn. IV. ÚS 260/05). Podle názoru Ústavního soudu musí obecný soud dodržet vysoký standard i pokud jde o hodnocení vypovídací schopnosti a hodnověrnosti důkazu samotného. Jde-li o hodnocení důkazů, procesní předpisy sice ponechávají volnost soudci obecného soudu, avšak nemůže jít o úvahu absolutní, nevázanou na zkušenosti prověřenou pravděpodobnost určitých skutečností. Důkaz musí být odrazem skutečných událostí a situací, což má garantovat, aby byl jednotlivec uznán vinným na podkladě objektivních a skutečností odpovídajících zjištění, protože pouze ona jsou způsobilá ospravedlnit krajní opatření spočívající ve zbavení jednotlivce jeho osobní svobody. Právě z tohoto důvodu Ústavní soud zformuloval určité principy vážící se k provádění a hodnocení důkazů, např. princip opomenutého důkazu, princip možnosti verifikace důkazů směřujících proti obžalovanému či zásadu zákazu deformace důkazů, v němž jde o zákaz vyvozování z důkazu takových skutkových zjištění, která při racionálním zhodnocení nevyplývají z provedeného důkazu, a lze dodat, že nejsou podporována ani obecnou zkušeností [nálezn sp. zn. II. ÚS 1975/08 ze dne 12.1.2009 (N 7/52 SbNU 73)].“.

V přezkoumávané věci je princip možnosti verifikace důkazu směřujícího proti osobě podezřelé z přestupku nejen zformulován Ústavním soudem, ale v daném segmentu je zakotven přímo v příslušném zákonném ustanovení (§ 67 odst. 4 zákona o Policii ČR). Zásadní porušení práva podezřelé osoby na provedení odběru krve co možná nejdříve nutno zde přičíst toliko liknavosti Policie ČR. Za situace, kdy jediným důkazem v neprospěch obviněné z přestupku je pozitivní výsledek měření alkoholu v dechu příslušným analyzátozem, pak podle názoru zdejšího soudu, který se ztotožňuje s výše uvedenými závěry Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu, musí negativní výsledek odborného lékařského vyšetření krevního vzorku, k němuž došlo až po zbytečném průtahu přičitatelnému jen a jen na vrub Policie ČR (jež je ze zákona povinna jednat nestranně, tedy zjišťovat všechny rozhodné okolnosti, ať už svědčí v neprospěch i ve prospěch podezřelé osoby), vést k pochybnosti, tj. ne zcela nepravděpodobné možnosti, zda obviněná z přestupku skutečně alkoholický nápoj před řízením vozidla požila (a je tu tak bezpochyby prostor pro aplikaci zásady *in dubio pro reo*).

Soud k věci ještě poznamenává, že případy tohoto druhu je třeba posuzovat samozřejmě přísně individuálně. K odlišnému závěru by bylo nutno dojít zejména tehdy, kdyby podezřelý z přestupku právo na provedení odběru krve nevyužil, nýbrž zneužil (odběru by se domáhal např. s časovým odstupem s kalkulací s eliminační fází). Zohlednění by zřejmě vyžadovalo také to, kdyby policie nemohla zajistit provedení odběru nebo zdravotnické zařízení nemohlo provést odběr co možná nejdříve z objektivních důvodů.

Soud tudíž shledal žalobní bod týkající se zásady *in dubio pro reo* důvodným.

– 6 –

Žalobkyně *sub III.* žaloby namítá, že řízení o přestupku bylo prvoinstančním správním orgánem nezákonně zahájeno bez právního podkladu, neboť dechová zkouška ze dne 30.6.2009 je neplatná pro nedodržení postupu ze strany hlídky Policie ČR. Již na počátku řízení o přestupku bylo ze strany zmocněnce žalobkyně odkazováno na tuto neplatnost dechové zkoušky a to také z důvodu, že odborné lékařské vyšetření na obsah alkoholu v krvi skončilo s negativním výsledkem, že „**hladina neprokazuje požití alkoholu**“. Protokol o lékařském vyšetření ze dne 30.6.2009 byl součástí podkladů, které prvoinstanční správní orgán obdržel ještě před zahájením řízení o přestupku. Řízení tak bylo vedeno v rozporu s § 80 spr. ř., kdy na základě výše uvedených skutečností nemělo být zahájeno nebo mělo být na návrh zastaveno bez zbytečného prodlení. Řízení o přestupku bylo přes uvedené skutečnosti zahájeno dne 27.7.2009 a pak znovu zmatečně dne 18.8.2009 pod stejným číslem jednacím.

K tomu soud uvádí, že zahájení řízení o přestupku je upraveno zejména v § 67 zákona o přestupcích. Podle § 67 odst. 1 tohoto zákona se přestupky projednávají z úřední povinnosti, pokud nejde o přestupky, které se projednávají jen na návrh (§ 68 odst. 1). Podle § 67 odst. 2 uvedeného zákona podkladem pro zahájení řízení o přestupku je oznámení státního orgánu, orgánu policie nebo obce, jakož i právnické osoby nebo občana o přestupku, poznatek z vlastní činnosti správního orgánu nebo postoupení věci orgánem činným v trestním řízení. Podle § 67 odst. 3 zákona o přestupcích jestliže správní orgán věc neodloží ani neshledá důvod pro postoupení věci jinému orgánu, zahájí řízení o přestupku bezodkladně, nejpozději do šedesáti dnů. Jelikož v daném případě správní orgán obdržel oznámení přestupku od orgánu policie a věc neodložil ani neshledal důvod pro její postoupení, zcela v souladu s uvedenými zákonnými ustanoveními zahájil řízení o přestupku.

Tvrzená neplatnost dechové zkoušky ani negativní výsledek krevní zkoušky (a už vůbec ne ustanovení § 80 spr. ř., které upravuje ochranu před nečinností) nemohou samy o sobě vést k odložení věci nebo k zastavení řízení. Co do tohoto žalobního bodu tedy soud akceptuje toliko „zmatečnost“ zahájení řízení o přestupku: správní orgán vskutku měl oznámit zahájení řízení o přestupku jen dne 27.7.2009 pod č.j. 7167/OD-P/09/Ku, kdežto dne 18.8.2009 pod stejným č.j. měl pouze předvolat obviněnou z přestupku k ústnímu jednání. Jedná se však jenom o takovou vadu řízení před správním orgánem, která zjevně nemohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s. *a contrario*].

– 7 –

V žalobě se *sub III.* dále namítá, že prvoinstanční správní orgán v rozporu s § 71 odst. 3 písm. a) spr. ř. nezákonně a zřejmě i úmyslně protahoval řízení o přestupku, když vydal své rozhodnutí až dne 11.3.2010. I po uplynutí zákonné lhůty prvoinstanční správní orgán v rozporu s § 71 odst. 3 písm. b) spr. ř. dále rozhodoval o provedení dalších úkonů jako místní šetření nebo vyžádání znaleckého posudku. Správní orgán způsobem vedení řízení o přestupku vědomě porušoval ustanovení § 2 až 8 spr. ř., o základních zásadách činnosti správních orgánů, tedy zásadu legality, rovnosti účastníků, nestrannosti a také zásadu rychlosti a procesní ekonomie, a dále i ustanovení čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky, kde je stanoveno, že „*státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a*

způsoby, které stanoví zákon“. Prvoinstanční správní orgán všemi svými úkony, provedenými i po uplynutí zákonné lhůty pro vydání rozhodnutí, se zcela evidentně **snažil pouze o jediné !!!!! o dodatečnou nápravu procesně chybně** provedené dechové zkoušky a tím zlegalizování její platnosti pro podklad pro rozhodnutí v neprospěch žalobkyně.

Žalovaný správní orgán se k těmto námitkám vyjádřil dne 4.10.2010 pod č.j. 2737/DS/10-6 tak, že dle § 71 odst. 5 spr. ř. se nedodržení lhůt pro vydání rozhodnutí, resp. toho, že rozhodnutí nebylo vydáno bezodkladně, a případné ochrany proti nečinnosti správního orgánu, nemůže dovolávat ten účastník řízení, který nedodržení lhůt způsobil. Z obsahu spisové dokumentace je zřejmé, že ve lhůtách dle § 71 odst. 3 spr. ř. (tj. nejpozději do dne 28.8.2009, případně pak do dne 28.9.2009) nebylo možno vydat meritorní rozhodnutí ve věci zejména s ohledem na skutečnost, kdy žalobkyně po zahájení správního řízení nejprve opakovaně omlouvala svou nepřítomnost u nařízených ústních jednání, následně navrhla provést důkaz výsledkem svědků p. M. a p. V., dále opakovaně žádala o výpis záznamů dechových zkoušek, také požádala o ztotožnění fotografovaného přístroje Dräger s přístrojem vyr. č. ARZN-0037, přičemž na provedení těchto důkazů výslovně trvala. V neposlední řadě zpochybnila záznamy dechových zkoušek. Správní orgán prvního stupně tedy činil v řízení o přestupku takové kroky, aby bylo návrhům žalobkyně vyhověno a současně aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Nelze mít tedy za to, že by skutečnost, kdy rozhodnutí nebylo vydáno v zákonem stanovených lhůtách, byla zapříčiněna výhradně postupem správního orgánu prvního stupně. Nutno rovněž podotknout, že nevydání meritorního rozhodnutí v zákonem stanovených lhůtách ještě samo o sobě nezakládá nečinnost správního orgánu.

K tomu soud uvádí, že podle § 71 odst. 3 spr. ř. pokud nelze rozhodnutí vydat bezodkladně, je správní orgán povinen vydat rozhodnutí nejpozději do 30 dnů od zahájení řízení, k nimž se připočítává doba *a)* až 30 dnů, jestliže je zapotřebí nařídit ústní jednání nebo místní šetření, je-li třeba někoho předvolat, někoho nechat předvést nebo doručovat veřejnou vyhláškou osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat, nebo jde-li o zvlášť složitý případ, *b)* nutná k provedení dožadání podle § 13 odst. 3, ke zpracování znaleckého posudku nebo k doručení písemnosti do ciziny.

V přezkoumávané věci tedy nebyla zákonná lhůta pro vydání rozhodnutí dodržena.

Sluší se však konstatovat, že Ústavní soud tu dospěl k tomuto závěru: „*Důležitým hlediskem při posuzování průtahů v řízení je skutečnost, zda jsou průtahy způsobeny pouze státní mocí (soudem) nebo jsou zapříčiněny i samotným jednáním účastníků řízení či stěžovatele. Takové hledisko je respektováno i judikaturou Evropského soudu pro lidská práva, neboť v jeho rozhodnutích jsou rozlišovány důvody zapříčiněné postupem státu na jedné straně a postupem účastníků řízení na straně druhé.*“ (nález ze dne 3.8.2004 sp. zn. I. ÚS 332/04).

V daném případě, jak na to ostatně poukazuje i žalovaný správní orgán, se kromě jiného ústní jednání překládalo z 13.8.2009 na 31.8.2009 a na 5. a 6.10.2009 pro omluvu a nepřítomnost obviněné z přestupku, další ústní jednání byla nařízena a proběhla 12.11.2009 a 7.12.2009, neboť obviněná trvale na výslechu svědků, kteří byli dříve nedosažitelní, obviněná z přestupku opakovaně podávala návrhy na doplnění podkladů pro vydání rozhodnutí (např. 12.11.2009,

2.12.2009, 10.12.2009 a 3.3.2010) a plynula doba nutná ke zpracování znaleckého posudku (usnesení o ustanovení znaleckého ústavu je ze dne 6.1.2010, zpracovaný znalecký posudek došel správnímu orgánu dne 24.2.2010).

Předmětné řízení o přestupku bylo charakteristické složitostí případu (zejména jeho věcná stránka a rozsah úvah, které bylo zapotřebí správním orgánem učinit před rozhodnutím) a potřebou zajistit obsáhlý znalecký posudek, jakož i snahou opatřit obviněnou navrhované podklady pro vydání rozhodnutí. S odkazem na výše uvedený názor Ústavního soud má zdejší soud za to, že se tu nejednalo o nečinnost ve vlastním smyslu slova; jelikož zde však byla naplněna hypotéza ustanovení § 80 odst. 4 písm. d) spr. ř., měly se správní orgány postarat o to, aby vzniklé prodlení bylo pokryto přiměřeným prodloužením zákonné lhůty pro vydání rozhodnutí nadřízeným správním orgánem.

V této souvislosti lze odkázat i na tento názor Nejvyššího správního soudu: „*Pokud správní orgány ve správním řízení nerozhodly ve lhůtách stanovených správním řádem, přičemž o nemožnosti ve stanovených lhůtách rozhodnout nebyl navrhovatel uvědoměn, nejde o takovou vadu řízení, která by mohla být důvodem pro zrušení napadeného správního rozhodnutí soudem.*“ (rozsudek ze dne 26.10.2006 č.j. 6 Ads 50/2005-63, k dispozici na www.nssoud.cz).

Soud tudíž neshledal tento žalobní bod důvodným.

– 8 –

Žalobkyně *sub III.* žaloby dále namítá, že prvoinstanční správní orgán **neseznámil obviněnou se znaleckým posudkem**. Žalobkyně, resp. její zmocněnec, neměli možnost jakkoliv se v průběhu správního řízení dozvědět o závěrech znaleckého posudku, cokoliv proti němu namítat či se k němu vyjádřit a dále jim byla odepřena možnost účastnit se výslechu znalce, popř. navrhnout jeho výslech. Žalobkyně se o výsledcích znaleckého posudku dozvěděla teprve prostřednictvím napadeného rozhodnutí. Absencí možnosti uplatnění jejich procesních práv tak žalobkyni bylo odňato **právo na spravedlivý proces**, které je zaručeno Úmluvou a Listinou základních práv a svobod. Prvoinstanční správní orgán taktéž **neuznal omluvu žalobkyně a jejího zmocněnce z ústního jednání**. Správní orgán tak účelově odňal žalobkyni právo účasti na jednání s tím, že žalobkyně kalkulovala s tím, že její omluva bude uznána, neboť byla řádně odůvodněna. Pokud správní orgán neuznal omluvu, měl o tom obviněnou písemnou formou vyrozumět, popř. měl požadovat doložení důvodu neúčasti. Správní orgán neměl důvod, proč by omluvě nevyhověl, zvláště když se jednalo o poslední projednání přestupku, po němž mělo následovat seznámení s podklady rozhodnutí **ve smyslu § 36 odst. 3 spr. ř.** Seznámení s podklady rozhodnutí a s tím spojená možnost posledního vyjádření obviněné z přestupku k věci samé patří mezi základní principy každého správního řízení. Správní orgán měl po skončení jednání písemně obviněnou obeznámit o tom, že ve věci rozhodne a seznámit ji se svými závěry ve smyslu § 36 odst. 3 spr. ř., k čemuž měl dát žalobkyni možnost k vyjádření s poskytnutím dostatečné lhůty.

K těmto námitkám se žalovaný správní orgán dne 4.10.2010 pod č.j. 2737/DS/10-6 vyjádřil tak, že ze spisové dokumentace je známo, že dne 24.2.2010 byl správnímu orgánu prvního stupně doručen zpracovaný znalecký posudek. Žalobkyně byla předvolána k ústnímu jednání a k seznámení se s podklady před vydáním rozhodnutí na den 5.3.2010. Písemnost nazvanou *Předvolání k ústnímu jednání a seznámení se s podklady před rozhodnutím*,

založenou ve spisové dokumentaci na listi č. 203, určenou do vlastních rukou, osobně převzal dne 18.2.2010 zmocněnec žalobkyně. Správní orgán prvního stupně tedy postupoval v souladu se správním řádem, neboť žalobkyni umožnil vyjádřit se před vydáním rozhodnutí ve věci k jeho podkladům, tedy i ke znaleckému posudku. Žalobkyně byla k ústnímu jednání předvolána dostatečně včas. Zákon o přestupcích připouští možnost účastníka řízení se zjednat o přestupku náležitě nebo z důležitého důvodu omluvit, přičemž toto musí učinit bezodkladně. O skutečnosti, zda omluva účastníka řízení nebo jeho zmocněnce z ústního projednání přestupku je náležitá a zda důvody, které uvádí, jsou důležité, rozhoduje, s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem daného případu, správní orgán v rámci svého uvážení. Za závažné důvody je nesporně třeba považovat pracovní neschopnost lékařsky potvrzenou, plánovanou zahraniční dovolenou aj. Naopak závažným důvodem není např. plnění běžných pracovních povinností, neboť správní orgán předvolává účastníky k ústnímu jednání v takovém termínu, aby si mohli zorganizovat své pracovní záležitosti a dostavili se v určenou dobu ke správnímu orgánu. Nadto omluva musí být učiněna bezodkladně. V daném případě byla omluva žalobkyně a jejího zmocněnce doručena správnímu orgánu dne 3.3.2010, tzn. dva dny před nařízeným termínem ústního jednání.

K námitce týkající se seznámení se znaleckým posudkem soud konstatuje, že to, že správní orgán přibere znalecký ústav, se dozvěděla obviněná z přestupku dne 17.12.2009 a její zmocněnec pro správní řízení dne 28.12.2009. Že znalecký posudek bude znaleckým ústavem správnímu orgánu zaslán dne 22.2.2010, bylo Bc. F. V. sděleno dne 10.2.2010. Znalecký posudek byl správnímu orgánu doručen dne 24.2.2010. Podle názoru soudu bylo tedy na obviněné z přestupku a jejím zmocněnci pro správní řízení, kteří se nemohli zúčastnit ústního jednání nařízeného na 5.3.2010, aby se se znaleckým posudkem před vydáním rozhodnutí seznámili nahlédnutím do spisu (§ 38 spr. ř.).

K námitce týkající se posledního ústního jednání soud uvádí, že podle § 74 odst. 1 zákona o přestupcích o přestupku koná správní orgán v prvním stupni ústní jednání. V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.

Ustanovení § 74 odst. 1 věty první zákona o přestupcích stanovuje, že o přestupku koná správní orgán v prvním stupni ústní jednání, ustanovení § 74 odst. 1 věty druhé téhož zákona pak upravuje podmínky, za nichž lze věc projednat v nepřítomnosti obviněného z přestupku.

Ohledně uvedených podmínek došel Nejvyšší správní soud zejména k těmto závěrům: *„Za vadu řízení by bylo třeba považovat stav, pokud by věc byla projednána v nepřítomnosti obviněného z přestupku, který se sice nedostavil bez náležité omluvy, ale byla by zde existence důležitého důvodu. Z hlediska povinnosti součinnosti obviněného z přestupku však musí správní orgán i při existenci důležitého důvodu vyhodnotit též závažnost skutečnosti, pro kterou mu obviněný z přestupku nedoručil náležitou omluvu. Na druhou stranu náležitá omluva vždy předpokládá existenci důležitého důvodu. Hodnocení toho, zda se v konkrétním případě jedná o náležitou omluvu, resp. důležitý důvod, provádí správní orgán i s ohledem na dosavadní průběh řízení. Proto i důvod, který může být dostatečný pro přeložení prvního ústního jednání, již nemusí být dostatečný i pro jeho další přeložení.“* [rozsudek ze dne 13.9.2007 č.j. 7 As 34/2007-56, publikovaný na www.nssoud.cz] a *„Důležitost důvodu*

omluvy obviněné z přestupku a jejího zástupce (advokáta) z neúčasti u ústního jednání (§ 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích) je třeba posuzovat z hlediska jejího pořadí, obsahu, v jakém stadiu řízení byla omluva uplatněna (doba od zahájení správního řízení nebo doba do zániku odpovědnosti za přestupek), o jak dlouhý pobyt advokáta (zástupce) v zahraničí jde, zda ze spisu či jiných skutečností nevyplývá jakákoli obstrukční snaha či potřeba obviněné z přestupku nebo jejího zástupce působit průtahy v řízení nebo dosáhnout zániku odpovědnosti za spáchání přestupku apod.“ [rozsudek ze dne 14.5.2009 č.j. 7 As 28/2009-99, publikovaný na www.nssoud.cz].

Ze správního spisu zjistil soud, že předvolání k ústnímu jednání nařízenému na 5.3.2010 a seznámení se s podklady před rozhodnutím bylo zmocněnci obviněné pro správní řízení doručeno dne 18.2.2010. Až dne 3.3.2010 došla správnímu orgánu omluva, jíž se obviněná z přestupku omluvila z nařízeného ústního jednání „z důvodu neuvolnění z pracovních povinností z organizačních důvodů jejího zaměstnavatele“ a její zmocněnec pro správní řízení byl omluven „z časových důvodů“. Tvrzené skutečnosti nebyly ničím doloženy.

Doručenou omluvu posoudil správní orgán tak, že není podložena závažnými důvody.

V této souvislosti soud poukazuje na to, že správní orgán nepřistupuje k omluvám z ústního jednání paušálně: omluvu obviněné z (prvního) ústního jednání nařízeného na 13.8.2009 akceptoval, omluvu její a jejího zmocněnce pro správní řízení z (posledního) ústního jednání nařízeného na 5.3.2010 vyhodnotil jako nedůvodnou.

S odkazem na výše uvedené názory Nejvyššího správního soudu se zdejší soud s posouzením omluvy z ústního jednání nařízeného na 5.3.2010 jako nedůvodné ztotožňuje; při tomto jednání byly nadto toliko konstatovány listiny, s naprostou většinou z nichž se obviněná, resp. její zmocněnec pro správní řízení seznámili při předchozích ústních jednáních a/nebo naprostá většina z nichž se týká úkonů, jichž se obviněná, resp. její zmocněnec pro správní řízení účastnili (o možnosti seznámit se se znaleckým posudkem bylo pojednáno v předchozí části tohoto bodu odůvodnění rozsudku).

Soud dále míní, že správní orgán neměl povinnost vyrozumět obviněnou písemnou formou o tom, že omluvu neuznal, ani povinnost po skončení jednání písemně obviněnou obeznámit o tom, že ve věci rozhodne a seznámit ji se svými závěry, resp. jí dát možnost k vyjádření s poskytnutím dostatečné lhůty; v předvolání k ústnímu jednání nařízenému na 5.3.2010 a seznámení se s podklady před rozhodnutím je ostatně obsaženo poučení, že v rámci projednání věci bude umožněno v souladu s § 36 odst. 3 spr. ř. vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům pro rozhodnutí.

V daném případě byla tedy obviněná, resp. její zmocněnec pro správní řízení k ústnímu jednání řádně předvolána, ale bez důležitého důvodu se k němu nedostavila. Vzhledem k tomu bylo možno věc projednat v nepřítomnosti obviněné z přestupku.

K námitce krátké doby trvání ústního projednávání v nepřítomnosti obviněné dne 5.3.2010 má soud za to, že výtka, že protokolovaná doba čtení spisové dokumentace neodpovídá

reálným možností, vyznívá v případě, že tak v nepřítomnosti obviněné (i jiných osob) činí pracovnice správního orgánu, která byla se spisem důvěrně seznámena, poněkud formálně.

Tento žalobní bod tudíž nebyl shledán důvodným.

– 9 –

Sub IV. žaloby se namítá, že Krajský úřad Karlovarského kraje, odbor dopravy a silničního hospodářství, coby nadřízený správní orgán v předmětném řízení o přestupku, měl **povinnost uplatnit opatření proti nečinnosti** dle 80 odst. 4 spr. ř. Krajský úřad dle § 80 odst. 1 spr. ř. měl povinnost jako nadřízený orgán konat a navzdory podané stížnosti proti nečinnosti ze dne 8.10.2009 a žádosti o uplatnění opatření proti nečinnosti ze dne 30.11.2009 a opětovně ze dne 16.2.2010 se nezpochybnitelně dozvěděl a přesto zákonem danou úřední povinnost nesplnil.

K tomu soud uvádí, že v přezkoumávané věci neshledal nečinnost správního orgánu prvního stupně ani ve formě nečinnosti v užším slova smyslu, ani ve formě zbytečných průtahů v řízení o přestupku [blíže viz bod 7 odůvodnění tohoto rozsudku].

Vzhledem k tomu nemůže být žalobní bod namítající neuplatnění opatření proti nečinnosti nadřízeným správním orgánem považován za důvodný.

Lze tedy shrnout, že soud v daném případě shledal důvodným toliko žalobní bod týkající se zásady *in dubio pro reo*. Jde však o zcela zásadní pochybení, které bezesporu má vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

Jelikož žaloba byla v uvedeném rozsahu shledána důvodnou, soud zrušil pro vady řízení napadené rozhodnutí (§ 78 odst. 1 věta první s.ř.s.) a ze stejného důvodu i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo (§ 78 odst. 3 s.ř.s.), a současně vyslovil, že věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému (§ 78 odst. 4 s.ř.s.).

V dalším řízení je správní orgán vázán právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

Žalobkyně, která měla ve věci plný úspěch, má podle § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem proti žalovanému správnímu orgánu, který ve věci úspěch neměl.

Zástupkyně žalobkyně tyto náklady řízení vyčíslila takto: příprava a převzetí věci 2.100,- Kč, sepis žaloby 2.100,- Kč, účast u ústního jednání dne 2.8.2011 (9.00-12.00) – déletrvající právní úkon nad 2 hodiny 4.200,- Kč, účast u ústního jednání dne 12.8.2011 (9.00-12.00 a 12.30-15.00) – déletrvající právní úkony nad 2 hodiny 8.400,- Kč, účast u ústního jednání 26.8.2011 – vyhlášení rozsudku (1/2 úkon) 1.050,- Kč, režijní paušál (10x300,- Kč) 3.000,- Kč, jízdné K. Vary – Plzeň a zpět ve dnech 2.8., 12.8. a 26.8.2011 (vždy 90 km jedním směrem, celkem 540 km á 4,70 Kč) 2.538,- Kč, promeškaný čas k cestovnímu ve dnech 2.8., 12.8. a 26.8.2011 (vždy 1,5 hod. jedním směrem, celkem 9 hod.)

1.800,- Kč, celkem bez DPH 27.288,- Kč, DPH 5.457,60 Kč, soudní poplatek 2.000,- Kč, celkem s DPH **34.745,60 Kč**.

Za důvodně vynaložené náklady řízení před soudem považuje soud zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 2.000,- Kč a odměnu advokáta ze převzetí a přípravu zastoupení na základě smlouvy o poskytnutí právních služeb ve výši 2.100,- Kč, za sepsání a podání žaloby ve výši 2.100,- Kč a za účast na jednání před soudem, a to za účast na jednání dne 2.8.2011 (od 9.00 do 11.43 hod. = 2 hod. 43 min.) ve výši 4.200,- Kč, za účast na jednání 12.8.2011 (od 9.00 do 11.58 hod. a od 12.30 do 14.26 hod. = 4 hod. 54 min.) ve výši 6.300,- Kč a za účast na jednání 26.8.2011 (od 9.00 do 9.50 = 50 minut, ale došlo pouze k vyhlášení rozsudku) ve výši 1.050,- Kč, a náhradu hotových výdajů za pět úkonů právní služby po 300,- Kč, tj. ve výši 1.500,- Kč, a náhradu za promeškaný čas v souvislosti s jednáním dne 12.8.2011 za 32 minut ve výši 200,- Kč [podle § 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) a odst. 2 písm. f) , § 13 odst. 1 a 3 a § 14 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů].

Soud zde odkazuje na rozhodnutí Vrchního soudu v Praze sp. zn. 8 To 24/97: „*Do doby účasti na jednání před soudem, tedy do úkonu právní služby, lze zahrnovat jen ty přestávky, kdy jednání bylo přerušeno na dobu 30 minut a kratší (§ 11 odst. 1 písm. g/ vyhl. č. 177/1996 Sb.). Pokud je jednání přerušeno na dobu delší než 30 minut, včítá se doba přerušení do času promeškaného v souvislosti s poskytnutím právní služby (§ 14 odst. 1 písm. b/ vyhl. č. 177/1996 Sb.).*“ Soud nikterak nezpochybuje, že za účast na jednání před soudem náleží mimosmluvní odměna za každé započaté dvě hodiny (nedojde-li tu pouze k vyhlášení rozhodnutí), ale pro účely náhrady hotových výdajů má v souladu s dikcí § 11 citované vyhlášky účast na jednání před soudem v rámci jednoho dne za jeden úkon právní služby.

Za důvodně vynaložené náklady řízení před soudem soud dále pokládá cestovní výdaje za cestu z K. Varů do Plzně a zpět a náhradu za promeškaný čas strávený cestou z K. Varů do Plzně a zpět; tyto náklady byly přiznány ve výši požadované zástupkyní žalobkyně, tj. 2.538,- Kč + 1.800,- Kč = 4.338,- Kč, kterážto částka nepřevyšuje částku, k níž došel soud.

Náhrada důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem se tedy přiznává v celkové výši **23.788,- Kč**. Odměna advokáta a náhrada advokáta se navyšují o částku **4.758,- Kč** odpovídající dani, kterou je advokát povinen z odměny a z náhrady odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (§ 57 odst. 2 s.ř.s.). Ke splnění povinnosti nahradit žalobkyni náklady řízení bylo žalovanému stanoveno platební místo podle § 149 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 64 s.ř.s. a určena pariční lhůta podle § 160 odst. 1 část věty za středníkem o.s.ř. ve spojení s § 64 s.ř.s.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost ve dvou písemných vyhotoveních (§ 102 a násl. s.ř.s.). Kasační stížnost se podává u soudu, který napadené rozhodnutí vydal. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Důvody kasační stížnosti jsou taxativně stanoveny v § 103 odst. 1 s.ř.s.

Kasační stížnost, která směřuje jen proti výroku o nákladech řízení nebo proti důvodům rozhodnutí soudu, je nepřipustná (§ 104 odst. 2 s.ř.s.). Kasační stížnost není přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s.ř.s., nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl (§ 104 odst. 4 s.ř.s.).

Stěžovatel musí být v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 s.ř.s.).

V Plzni dne 26. srpna 2011

JUDr. PhDr. Petr KUCHYNKA, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Helena Kovářiková

